

0

1

2

3

4

5

6

Öneriler Kitapçığı

(Tippenboek)

2 ile 4 yaş arasındaki çocuklara
kitap okumak

Kolofon

(colofon)

2 ile 4 yaş arası çocuklar için yeni Öneriler Kitapçığının metni, 2-3 yaş ve 3-4 yaş Öneriler Kitapçıklarından (1996) esinlenmektedir. Bu kitapçıklar Mariet Thalens (OV Drenthe) tarafından geliştirilmiştir. 'Een dag met Dribbel' adlı kitapçığa ilişkin önerileri de o hazırladı.

Editör: Wilma van der Pennen

Resimlemeler: Anjo Mutsaars

Tasarım: Buro Extern, Alkmaar

Prodüksiyon: Buro Extern, Alkmaar

Çeviri: Alesta Talen, Utrecht

© 2002 NBLC Halk Kütüphaneleri Derneği

Yayımcıdan önceden yazılı izin almadan bu yayından hiçbir şey basım, fotokopi, mikrofilm vasıtasıyla veya herhangi başka bir şekilde çoğaltılamaz ve/ veya dağıtılamaz.

İçindekiler

(inhoud)

Önsöz

Küçük çocuğunuzla birlikte kitap okumak

Bu Öneriler Kitapçığını nasıl kullanabilirsiniz?

Boekenbeer (Kitap ayıcığı) duvar panosu için öneriler

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

- Çocuğunuzun gelişimi
- Çocuğunuza kitap okumak
- Eric Hill'in yazdığı 'Een dag met Dribbel' için öneriler
- Marianne Busser ve Ron Schröder'in yazdığı ve Marijke Duffhauss'ın resimlediği 'Pietertje Pet is stout' için öneriler
- Jet Boeke'nin resimlediği ve Arthur van Noorden'in yazdığı 'Dikkie Dik: boem pats' için öneriler
- Bilinmesi yararlı olan konular

Çocuğunuz 3 ilâ 4 yaşında

- Bana kitap mı okuyacaksınız?
- Çocuklara kitap okumak
- 'Speelontdekboeken' (Oyun ve keşfetme kitapçıkları) için öneriler
- 'Logeerbeer' için öneriler
- Bilinmesi yararlı olan konular

0

1

2

3

4

5

6

Önsöz

(Voorwoord)

Çocuğunuzla birlikte Boekenpret (Kitap Keyfi) projesine katılıyorsunuz. Eve götürmeniz için birçok güzel kitap verileceğini biliyor muydunuz? Bu kitapları özel Boekenbeer duvar panosunda saklayabilirsiniz.

Boekenbeer (Kitap ayıcığı) çocuğunuz için özel bir dost olacaktır. Sağlık danışma bürosunda, kütüphanede ve sonrasında da çocuk oyun yuvasında bu ayıcıkla karşılaşacaksınız.

Kitapçıklara ilim kin çeşitli öneriler hazırlandı. Bunlar çocuğunuzla birlikte kitap okuduğunuzda size yardımcı olacaktır. Ayrıca çocuğunuza en iyi şekilde nasıl kitap okuyabileceğiniz ve bunu nerelerde yapabileceğiniz ile ilgili öneriler de bulunuyor. Öneriler Kitapçığı içindeki bütün bu bilgileri saklayabilirsiniz. Kitapçık bebeğinizle birlikte büyür. 2 yaşında çocuklar hakkında bilgilerle başlayıp çocuğunuzun yaşıyla birlikte büyür.

Çocuğunuza kitap okumaktan çok zevk alacağınızı ve kitap okurken bu kitapçıkta verilen bilgilerden faydalanacağınızı umuyoruz. Çünkü: çocuğunuza kitap okumak hoştur. Ve ne kadar erken başlarsanız o kadar iyi olur.

Çocuğunuzla birlikte okumak

(Samen lezen met uw kind)

Çocukların çoğu iki yaşına kadar basit resimli kitaplarla tanışmış olur. Onlara kitap okunmasının zevkli bir şey olduğunu bilirler. Çünkü bu baba ya da annenin kucığına ya da koltukta birlikte oturmak anlamına gelir. Artık kendileri kitaba bakabilip sayfalarını çevirebilirler. Hatta bazen belirli bir kitabı tercih ederler. O gün hangi kitaptan okumanız gerektiğini çok emin bir şekilde size belirtirler. Birçok çocuk ve anne babasında kitap okumaya ilişkin sabit alışkanlıklar oluşmuştur. Daima oturduğunuz bir yer olur ve kitabı daima belirli bir zamanda okursunuz. Bu genelde akşam yatmadan önce ya da sabahleyin biraz oturup dinlenmeye zamanınız olduğu zaman olur. İki yaşında çocuklar başkalarının maceralarını ilginç bulur. Bir olayın anlatıldığı ya da kısa bir öykü içeren kitaplar artık uygundur. Bu yaşta çocuklar bazen kendilerini öykü kahramanlarının maceralarına öyle kaptırırlar ki sanki macerayı kendileri yaşıyormuş gibi olur. Kitapların sayesinde hem kendi hem de başkalarının hisleri hakkında bir şeyler öğrenirler.

Bu Öneriler Kitapçığını nasıl kullanabilirsiniz?

(Hoe kunt u dit Tippenboek gebruiken?)

Boekenpre' e katılan çocuk ve velilerine Boekenbeer duvar panosu ile birlikte çeşitli resimli kitaplar verilir. Veli olarak grup toplantılarına katılabilirsiniz. Orada size kitap okumak ve resimli kitaplar hakkında bilgiler verilir. Bu bilgileri bu Öneriler Kitapçığında saklayıp, sonrasında bir daha okuyabilirsiniz. Belki de belirli bir kitabı okurken bu önerilerden faydalanabilirsiniz. Öneriler kitap okurken size destek olabilir ya da aklınıza yeni bir fikir getirebilir. Unutmamak istediğiniz bilgileri de yazıp kitapçık içinde saklayabilirsiniz. Hatta Öneriler Kitapçığını gelecek için güzel bir anı olarak da kullanabilirsiniz.

Çocuğunuzun bir fotoğrafını veya kendi yaptığı bir resmi yapıştırarak, kullandığı hoş sözleri ya da sevdiği kitabın ismini yazarak büyüdüğünde çocuğunuza geçmişteki kitap okuma deneyimlerini hatırlatabilirsiniz.

Boekenbeer duvar panosu için öneriler

(Tips bij de Boekenbeerwandplaat)

- Boekenbeer duvar panosunu, çocuğunuza kitap okuduğunuz yerin yakınına ya da çocuğunuzun Boekenbeer duvar panosunu sıklıkla görebileceği ve kolayca ulaşabileceği bir yere yerleştirin.
- Duvar panosunun üzerindeki Boekenbeer çocuğunuz için bir kitap dostudur. Çocuğunuza duvar panosundaki ayıyı anlatın. Panoda büyük ayının Boekenbeer ve arkadaşlarına nasıl kitap okuduğu görülmektedir.
- Kitapları çocuğunuzla birlikte Boekenbeer duvar panosuna koyabilirsiniz.
- Çocuğunuza kitap okuyacağınızda, 'Boekenbeer, waar ben je (neredesin)' şarkısını söyleyebilirsiniz. Okuduktan sonra bir şarkı daha söyleyebilirsiniz.
- Çocuğunuz kitabı okuduktan sonra Boekenbeer duvar panosuna kendi koysun. O kitabı yerine koyarken siz de ayının sesini taklit ederek 'Teşekkür ederim' diyebilirsiniz.

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

Çocuğunuzun gelişimi

(De ontwikkeling van uw kind)

- Çocuğunuz şimdi oldukça bağımsızlaştı. Artık tüm gün evde sizin yanınızda kalmıyor. Bir süre dışarıda veya bir arkadaşının evinde oyun oynayabiliyor ya da çocuk oyun yuvasında gruba katılıyor. Belki de bir gece başka bir yerde yatılı misafirlğe bile kalmıştır.
- Her çocuk aynı hız ile gelişmez. Kimisi daha çabuk konuşur, kimisi ise bisiklet sürmekte daha beceriklidir. Bazen de çocuğın gelişimi daha yavaş ilerler. Örneğın hastalandığı için ya da bir kardeşinin doğması gibi çocuğın enerjisini tüketen başka bir olaydan dolayı.
- Çocuğunuz hızlı bir şekilde bir sürü yeni kelimeler öğrenir. Bu kelimelerin her birini henüz doğru telaffuz edemez. Bazen kelimenin bir kısmını söylemez ('anneanne' yerine 'nanne') ya da zor sesleri başkalarıyla değiştirir ('tren' yerine 'tiyen'). Siz bu kelimeleri doğru telaffuz etmeye devam ettiğınız süreçte çocuğunuz bundan örnek alıp kendiliğinden doğru telaffuz etmeyi öğrenir.
- Bazı çocuklar o kadar çok şey anlatmak ister ki sözleri karman karış olur. Bu onların yaşlarında doğaldır ve genelde kendiliğinden düzelir. Çocuğunuzun anlattıklarına karşılık verin. Çocuğunuzun bir şeyi nasıl anlattığı bu yaşta önemli değildir. Çocuğunuz artık ikiden fazla kelime kullanarak cümleler kurar. Kelimelerin cümledeki yeri henüz doğru olmayabilir. Genelde önemli buldukları kelimeleri en öne koyarlar.
- Çocuğunuz gün boyunca bir izlenim edinir. Birlikte bu izlenimlerin yer aldığı kitaplar okuyarak ve onların hakkında konuşarak bu izlenimlere yaşamında bir yer vermesine yardımcı olabilirsiniz.

- Çocuğunuz eşyaların veya resimlerin küçük parçalarını tanımaya başlar. Örneğin: bir kızın saçındaki kurdeleyi, bir kedinin uzun kuyruğunu ya da palyaçonun kırmızv renkli burnunu.

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

Yüksek sesle okumak

(Voorlezen)

Daha uzun bir öykü

2 ile 3 yaş arası olan çoğu çocuk öykünün ne olduğunu anlamaya başlar. Daha önceleri sadece kitaptaki güzel resimler dikkatlerini çekiyordu ve onlara bakmaktan ve onlar hakkında anlatmaktan hoşlanmaktaydılar. Oysa artık bu resimlerin birbirleriyle bağlantılı olabileceğini anlamaya başlamaktalar. Öyküyü kavrayabilmek kendiliğinden olan kolay bir şey değildir. Çocuğunuzun bu konuda yardıma ihtiyacı var. Bunu yapmak için çocuğunuzla yeni olmuş olan olaylar hakkında konuşabilirsiniz. Kısa zaman önce çocuğunuzun yaşadığı bir şey hakkında konuşun. Örneğin şöyle: "Hatırlıyor musun? Bu sabah ayağın arabacığa takılıp düşmüştün." Bu tür anıların tekrarlanması da aslında bir 'öykü anlatma şeklidir'. Nitekim, söz konusu olay çocuğunuzun o an gördüğü ya da duyduğu bir şey olmayıp geçmişte yer bulmuş bir olaydır. Bu çocuğunuzun düşüncelerini geçmişe yöneltmesini gerektirir. Bir öykü için de aynısı geçerlidir. Çünkü gelecek bölümde olup bitenleri anlayabilmen için o ana kadar geçen olayları hafızanda tutman gerekir.

Ne olmuştu?

Okuma esnasında çocuğunuzun öyküyü izlemesine yardımcı da olabilirsiniz. Ne olmuştu acaba diye sık sık bir önceki sayfaya geri dönebilirsiniz. Çocuğunuza gelecek sayfada ne olacağını da sorabilirsiniz. Çocuğunuz bu şekilde öykünün gidişatını izlemeyi öğrenir. Bu yaşta çocuklar kendilerini öyküye çok kaptırabilirler. Sanki öyküyü kendileri yaşıyor gibi olurlar. Öykü çok korkulu ya da heyecanlı olmaya başladığında o an öykünün nasıl sonuçlandığını gösterebilirsiniz. Çünkü iyi bir çocuk öyküsü daima iyimser sonuçlanır. Çocuğunuz, bir şeyi nasıl hissettiğini ya da nasıl algıladığını anlatma konusunda teşvik edin. Böylece çocuğunuz yeni kelimeler öğrenir.

Kitaba birlikte birkaç kere baktıktan sonra resimlerin yanındaki yazıları da okuyabilirsiniz. Bu şekilde ara sıra resimler hakkında konuşup ara sıra da öyküyü okuyabilirsiniz. Aynı öyküyü sık sık okuduğunuzda belki de çocuğunuz metni hafızasında tutar. O durumda resmin yanında ne yazdığını ya da öyküde ne olduğunu çocuğunuza anlattırabilirsiniz.

Ne zaman okuyacaksınız?

- Sabit bir zamanda kitap okumak hem siz hem de çocuğunuz açısından açıklık kazandırır. Örneğin yatmadan önce kitap okunması böyle sabit bir zaman olabilir.
- Logeerbeer'i yatağın yanına koyun; böylece çocuğunuz ayıcığının da her gün bir öykü dinlemesini sağlamış olur. Bu şekilde güne hoş bir son verilmiş olur. Aycığa 'İyi geceler' deyip birlikte uyunlar.
- Çocuğunuzun günün başka anlarında da kitap okunmasına ihtiyacı olabilir; yorulup biraz sizin yanınıza oturmak istediğinde, kahve ya da çay içerken, canı sıkıldığında ya da biraz üzgün olduğunda.
- Mümkün olduğu kadar çok kitap okumaya çalışın.

Nerede okuyacaksınız?

- Kitap her yerde okunabilir. Yeter ki çocuğunuzla birlikte rahatça oturabileceğiniz ya da yatıp uzanabileceğiniz bir yer olsun; örneğin yatmadan önce yatakta ya da rahat bir kanepede.
- Uyumadan önce yatakta ya da sabah keyfi yaparken sizin yatağınızda. Birlikte kanepede ya da otomobilin arka koltuğunda. Oyun köşesinde, dışarıda güneşin altında veya doktorun bekleme salonunda.

Kim okuyacak?

- Çocuklar bazen de anne babasından başka bir kişi tarafından kitap okunmasından çok hoşlanır. Dedesi, nenesi, komşu kızı ya da çocuk bakıcısı bunu seve seve yapar.

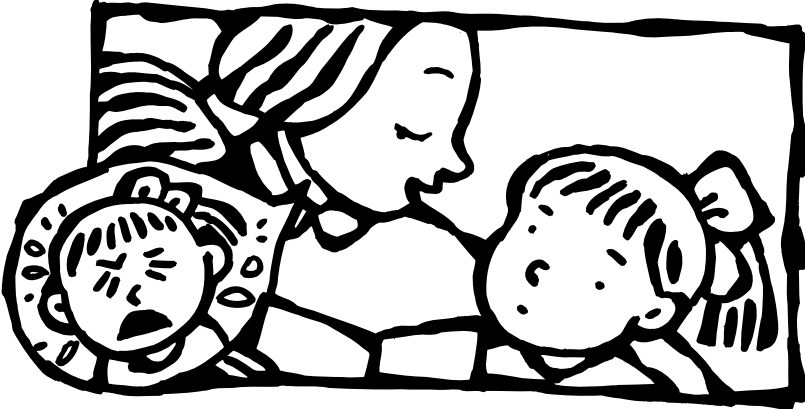
- Çocuğunuzun da sesli kitap okumasını teşvik edin. Birkaç kez dinlediği bir öyküyü kendi sözleriyle anlatabilir. Nitekim, Logeerbeer ve çocuğunuzun kendi oyuncağı da öykülerden hoşlanır.
- Çocuklar, çocukluğunuzda kendi başınızdan geçen bir öyküyü anlatmanızdan çok zevk alır. Yaptığınız bir yaramazlık ya da atlattığınız bir kaza mükemmel bir öykü oluşturabilir.
- Dedesi veya nenesi muhakkak eskilerden bir öykü biliyordur. Çocuğunuz böyle bir öykü anlatmalarını istesin.

Çocuğa kitap okunması niçin çok önemli?

- hoş ve zevkli ortamlar yaşattığı için;
- böylece dil gelişimine yatkınlık kendiliğinden geliştiği için;
- çocukların iç dünyalarının genişlediği için;
- yeni izlenim ve hisleri azmetmelerine yardımcı olduğu için;
- hayal gücü teşvik edildiği için.

...ve yaşları biraz daha ilerlediğinde;

- çocuğun daha iyi dinlediği ve konsantre olmayı öğrendiği için;
- sorunların nasıl ele alınması gerektiği konusunda fikir yürütmeyi teşvik ettiği için;
- okumayı öğrenmek için olumlu etkisi olduğu için;
- çocuğu çeşitli türden öykülere alıştırdığı için.

Sesli okuma ile deneyimlerim

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

Eric Hill'in yazdığı '*Een dag met Dribbel*' için öneriler (Van Reemst)

Dışarıda güneş var. Tam dışarıda oynama havası diye düşünüyor Dribbel. Merdivenden aşağı koşuyor, çimlerde yuvarlanıyor ve ayaklarını kirletiyor. Yoğun bir günden sonra Dribbel yıkanıyor ve keyifle yuvasına yatıyor. Bu resimli kitap, küçük çocukların da yaşadıkları sıradan günlük olaylar hakkındadır. Tanıdık ve alışık olunan konular. Kitabın sayfaları oldukça sağlam ve her defasında sürpriz bir şeyler işlenmiş. Çocuk Dribbel'in yumuşacık tüylerini okşayabilir ve güneş olup olmadığına perdeleri açıp bakabilir. Kaba kağıdı, parlak ve kaygan topu ya da yerdeki yapışkan pis ayak izlerini hissedebilir. Ve Dribbel yıkanırken çocuğunuz kendini aynada görebilir.

'*Een dag met Dribbel*' için öneriler

- Önce çocuğunuzla birlikte kitabın kapak sayfasına bakın. Belki de çocuğunuz Dribbel'i tanıyor. O halde kapak resimde kim olduğunu sorabilirsiniz. Çocuğunuz Dribbel'i tekrar görüp tanımaktan kesinlikle hoşlanacaktır.
- Çocuğunuz Dribbel'i henüz tanımiyorsa ona kapak sayfada kimin olduğunu anlatın. Birlikte Dribbel hakkında konuşursanız çocuğunuz bu köpeği merak etmeye başlar. 'Bak gülüyor ve topu tutuyor. Kuyruğunun ucu yumuşacak.'
- İlk defasında kitaba birlikte bir göz geçirip bakın. Eğer çocuğunuz bazı resimleri tanıyorsa onları işaret etsin ve ne olduğunu söylesin. Bu şekilde çocuğunuz kitabın ne hakkında olduğunu biraz öğrenmiş olur.
- Kitapta belki de çocuğunuzun henüz bilmediği eşyalar vardır. Bunların ne olduğunu ve ne işe yaradığını anlatabilirsiniz.
- Başlangıçta öyküyü kendi sözlerinizle anlatabilirsiniz. Bırakın, çocuğunuz da Dribbel'in neler yaptığını anlatsın.
- Kitabı okurken çocuğunuza onun tüm gün boyunca neler yaptığını

anlatılabilirsiniz. Dışarıda neyle oynadığını, ya da akşamlayın yatmadan önce nasıl temizlendiğini ya da yıkandığını anlatırın. Bunlar Dribbel'in kine benziyor mu yoksa daha başka mı? Yağmur yağdığında Dribbel ne yapar?

- Her sayfada çocuğunuzun kendi yapabileceği bir şey var; perdenin arkasına bakmak, bir şeye dokunmak veya aynaya bakmak gibi. Çocuğunuz bundan çok hoşlanır ve bu şekilde kitaptan daha da çok zevk çıkarır.
- Dribbel'in pis ayakları yapış yapış hissedilir. Çocuğunuz bunu hissedebilmesi için üstüne kuvvetlice bastırması gerekir.
- Kendi çevrenizden de eşyalar alıp onları inceleyebilirsiniz. 'Senin yorganın da kaygan mı yoksa yumuşak mı? Yumuşacık olan başka ne var? Topun nerede? Sende de aynı Dribbel'in topundan var mı? Senin topun nasıl?'
- Kitabın içinde çocuğunuz çeşitli eşyaları hissedebilmektedir. Bundan bir oyun da yapabilirsiniz. Çocuğunuzun bildiği bazı eşyaları bir örtünün altına saklayın ve çocuğunuz hissederek ne olduğunu tahmin etsin.
- Kitap okurken resimlere uygun ses ve işaretler de yapabilirsiniz: Dribbel'in ayak sesleri, rüzgarın esmesi, topun yere vurması ve Dribbel'in yıkanması.
- Aynı Dribbel gibi siz de çocuğunuzla birlikte topla oynayabilirsiniz. Ya da sonbaharda yaprakları havaya savurup tekrar tutmaya çalışabilirsiniz. Bunu kağıt parçalarıyla da taklit edebilirsiniz. Kağıdı ufak parçalara bölüp avucunuzdan üflerseniz onlar bir süre uçuşur. Çocuğunuz da onları yakalamaya çalışır.
- Dribbel'in pis ayaklarıyla yaptığı gibi, çocuğunuz da ayak ya da ellerinin izini çıkarmaktan hoşlanır. Bunu çocuğunuzla birlikte ıslak ayakkabı ya da ayaklarla kuru çini üzerine basarak yapabilirsiniz. Ayrıca çocuğunuz özel parmak boyasıyla el veya parmaklarıyla 'ayak izleri' yapabilir.
- Bu kitaba ilişkin olarak birlikte şarkı söyleyebilirsiniz. Örneğin 'Hondje Waf' veya 'Alle eendjes zwemmen in het water' şarkıları.
- Dribbel üzerine birçok başka resimli kitap var. Sanırsız, Dribbel hakkında daha çok şey duymak ve görmek çocuğunuzun hoşuna gidecek. Kütüphanede Dribbel hakkında birçok resimli kitap var. Bunları ücretsiz olarak ödünç alabilirsiniz. Dribbel'i bir oyuncak hayvan olarak satın da

0

1

2

3

4

5

6

alabilirsiniz. Bunun için oyuncakçıya ya da (çocuk) kitap evine bakın.

0

1

2

3

4

5

6

'Een dag met Dribbel' ile deneyimlerim

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

Marianne Busser ve Ron Schröder'in yazdığı, Marijke Duffhauss'un resimlediği '*Pietertje Pet is stout*' için öneriler (Van Reemst)

Pietertje Pet sevimli yaramaz bir çocuk. Annesi dışarıda oynamasına izin veriyor, ama az önce yağmur yağdığı için su birikintileri var. Pietertje yemyeşil çizmeleriyle zıplayarak suya giriyor. Tabii ki üstü pisleniyor ve annesi onu içeriye çağırıyor. Kıyafetleri yıkanması ve kendisinin de banyo yapması gerekiyor. Banyoda da suyla güzel bir oyun yapıyor. Banyonun her yeri köpük oluyor. Annesi de ona banyoyu temizletiyor.

'*Pietertje Pet is stout*' için öneriler

- Önce çocuğunuzla birlikte kitabın resimlerine bakabilirsiniz. 'Resimlerde ne görüyorsunuz? Pietertje Pet ne yapıyor? Sen de böyle su birikintilerine giriyor musun?'
- Kitabı çocuğunuza verin ve kapak sayfadaki çocuğun Pietertje Pet olduğunu anlatın. Kapak sayfaya birlikte bakabilirsiniz. Pietertje Pet ne yapıyor. Dışarıda oynamak onun hoşuna gidiyor mu? Pietertje Pet nasıl bir çocuk?'
- Çocuğunuz kitabı ilk defa görüyorsa bırakın bir göz gezdirmesin. Çocuğunuzun resimler hakkında bir şey söylese buna karşılık vermeye çalışın.
- Bilinen eşyaları resimlerde gösterip adını söyleyebilirsiniz ya da çocuğunuza göstertip adını söyletebilirsiniz.
- Pietertje Pet'in her resimde yer aldığını gösterin. Çocuğunuz böylece bu resimlerin birbiriyle bağlantılı olduğunu ve birlikte bir öykü oluşturduklarını fark eder.
- Öykülerden birini okumakla başlayabilirsiniz. Bunu kendi sözlerinizle yapabilirsiniz. Tabii ki kitaptaki yazıyı da okuyup sonra resimler hakkında konuşabilirsiniz.

- Çocuğunuz öyküyü izlemekte henüz zorlanıyorsa ara sıra bir önceki sayfaya geri dönebilirsiniz. Örneğin: Pietertje çizmelerini ve paltosunu giyiyor. Bir önceki resimde ise Pietertje'nin camdan baktığını görüyorsunuz. Dışarıda yağmur yağıyor; onun için uygun kıyafet giyiyor.
- Çocuğunuz son sayfada olanları kavrayamadığında da sayfaları geri çevirip neler olduğunu açıklayabilirsiniz. "Bak, Pietertje banyoyun her yerini kirletmiş. Şimdi her şeyi kendi temizlemesi gerekiyor".
- Öyküde olup bitenlerin taklidini de yapabilirsiniz. Çocuklar suyla oynamaktan çok hoşlanır. Çocuğunuzun banyo küvetinde köpükle oynatın ya da duşunuza bir leğen bol köpüklü su koyun oynasın. Oyun bittikten sonra ortalığı birlikte toplayabilirsiniz.
- Çocuğunuza bir şapka verin. O artık Pietertje Pet rolünü oynayabilir.
- Kitap okurken yaptığınız hareketler ve sesler çocuğunuzun öyküyü anlamasında yardımcı olabilir.
- Bu kitaba uygun çeşitli şarkılar vardır. Örneğin: 'Het regent, het regent, de pannetjes worden nat....' ve 'Twee emmertjes water halen'.
- Pietertje Pet kahramanı üzerine başka kitaplar da var. Sanırsanız, Pietertje hakkında daha çok şey duymak ve görmek çocuğunuzun hoşuna gidecek. Kütüphanede Pietertje Pet hakkında başka kitaplar var. Bunları ücretsiz olarak ödünç alabilirsiniz.

0

1

2

3

4

5

6

'Pietertje Pet is stout' ile deneyimlerim

0

1

2

3

4

5

6

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

Jet Boeke'nin resimlediği ve Arthur van Noorden'in yazdığı *'Dikkie Dik: boem pats'* için öneriler (Gottmer)

Bu kitapta ünlü kedi Dikkie Dik hakkında bir öykü yer almakta. Bu defa Dikkie Dik ile Poes Muis oynarken küçük kazalar geçiriyor. Kafa kafaya çarpışıyorlar (ve sonra birbirlerini teselli ediyorlar), bir oyuncak ayı Dikkie Dik'in kafasına düşüyor (Poes Muis yine arkadaşını teselli ediyor) ve mutfakta ava çıktıklarında üzerlerine bir paket kedi bisküvisi düşüyor (bunu da birlikte bir güzel yiyorlar). Belki de çocuğunuz Dikkie Dik'i Susam Sokağı adlı televizyon programından tanır. Bu programda da Dikkie Dik'in kitaplarından okunuyor. Bu ünlü kedinin onda da bir kitabı olması çocuğunuzun kesinlikle hoşuna gidecektir.

Bırakın çocuğunuz kitabı kendi tutsun. Çocuğunuza kitabın ön ve arka kapak sayfasında kim olduğunu bilip bilmediğini sorun. Sizin de bir kediniz varsa onun adını kullanabilirsiniz. Belki çocuğunuz başka evcil hayvanların ismini de biliyordur.

'Dikkie Dik: boem pats!' için öneriler

- Önce çocuğunuzla birlikte kitabın kapak sayfasına bakın. 'Dikkie Dik ne yapıyor? Bu öykü ne hakkında acaba?
- İlk defa kitaba birlikte bir göz geçirip bakın. Çocuğunuzun tepkilerine karşılık vermeye çalışın. Böylece çocuğunuz muhakkak tüm öyküyü merak etmeye başlar.
- Birlikte resimlere bakıp bildiğiniz eşyaları gösterip adını söyleyebilirsiniz. Çocuğunuza da göstertip gördüğü eşyanın adını söylettirin.
- Öyküyü kendi sözlerinizle anlatabilirsiniz. Ama önce birlikte resim hakkında konuşup sonra resmin yanındaki yazıyı da okuyabilirsiniz. Böylece sırasını değiştirip hem anlatmış hem okumuş olursunuz.

- Okuma esnasında çocuğunuzun kendi yaşadıkları hakkında konuşabilirsiniz. 'Alışveriş çantamızda neler var? Bizim kedimiz ne yiyor? Kedi bisküvisi de yiyor mu? Arkadaşının canı acısa sen ne yaparsın?'
- Çocuğunuza bir paket kedi bisküvisi gösterebilirsiniz. 'Nasıl kokuyor? Bunu sen de sever misin? Kediler başka ne yer? Peki sen ne seviyorsun?'
- Ağır ve hafif bir eşyayı yere düşürerek sert ile yumuşak arasında fark olduğunu açıklayabilirsiniz. 'Başına düşse hangisi daha çok acıtır acaba?'
- Görülen olayları sözlerle ifade edin: 'Dikkie Dik'e ne yazık, sürekli kafasını acıtıyor'. Çocuğunuza onun da bir yerini acıtıp acıtmadığını sorun. Hatırlıyor mu? Çocuğunuzu doktora götürdüğünüz bir olayı anlatın.
- Boş bir kutu ile (örneğin bir ayakkabı kutusu) saklama oyunu oynayabilirsiniz. Kutuya (kedi) bisküvi(si) ya da küçük bir oyuncak koyup çocuğunuza yoklayarak ne olduğu tahmin ettirmeye çalışın.
- Çocuğunuz öyküyü tekrar tekrar dinledikçe metni hatırlayacaktır. O halde metnin bazı parçalarını kendi söyleyecektir. Örneğin: 'Aauw Mijn hoofd doet pijn' ya da 'Boem pats'
- Okuma esnasında öyküye uygun sesler ve hareketler de yapabilirsiniz; örneğin düşen kedi bisküvilerinin sesini ya da kedilerin bisküvileri yiyişini.
- Bu kitabın eşliğinde 'Poesje mauw' gibi şarkılar söyleyebilirsiniz.
- Çocuğunuz sizinle birlikte daha başka Dikkie Dik kitapları aramaktan hoşlanacaktır. Birçok oyuncak dükkanında Dikkie Dik hakkında resimli kitaplar hatta Dikkie Dik pelüş oyuncak olarak dahi vardır. Kütüphaneden de Dikkie Dik hakkında ücretsiz kitap ödünç alabilirsiniz.

0

1

2

3

4

5

6

'Dikkie Dik: boem pats' ile deneyimlerim

Lined writing area for notes.

0

1

2

3

4

5

6

Çocuğunuz 2 ilâ 3 yaşında

Bilinmesi yararlı olan konular

(Fijn om te weten)

Büyük olaylar

Çocuğunuz yaşamındaki bazı olayları çok düşünüyor olabilir. Belki de hastaneye gitmesi gerekiyor ya da bir kardeşi doğdu veya ilk defa çocuk oyun yuvasına gidecek ve sizden ayrılmaya alışması gerekecek. Bu konular hakkında birçok resimli kitap var. Çocuğunuza böyle bir kitabı okuyarak o konu hakkında çocuğunuzla konuşmak için iyi bir fırsat yakalamış olursunuz. Çocuğunuzun kafasına neleri taktığını fark edip o konuya değinebilirsiniz. Bazı çocuklar böyle bir hikayeyi artık keşfedecek yeni bir şey kalmayana kadar ya da kafalarına taktıkları konuyu azmedene kadar tekrar tekrar duymak ister. Çocuğunuza bir soru sorması, bir şey söylemesi ya da öyküye başka bir şekilde tepki göstermesi için yeterli zaman tanıyın. Bu çocuğun o kitaba ilgisini ve böylece de kitap okumaktan ya da okunmasından aldığı keyfi çoğaltır. Bunun yanı sıra dil gelişimi için faydalıdır.

Duygular

Küçük çocuklar duygularını ifade etmekte zorlanır. Bazen kendi kızgınlıkları ya da üzüntüleri karşısında şaşka kalırlar. Ayrıca çok korkabilirler. Ama henüz bunu ifade etmesini bilemezler. Resimli kitaplarda da kızgın veya sevinçli ya da üzgün çocuklar vardır. Böyle bir kitap okunduğunda çocuğunuz bu duyguları tanır ve onlara ilişkin kullanılan kelimeleri duyar. Bu şekilde kitap okumak çocuğunuzun duygularını azmetmekte yardımcı olur.

Duygular

Kitaplarla uğraşmak demek dille uğraşmak demektir. Her şeyin bir adı vardır. Çocuklar bu adları öğrenmek ister. 'Bu ne?' ve 'Neden?' diye tüm gün sorup dururlar. Bu sizin için yorucudur, ama çocuğunuz böylece çok şey öğrenir. Resimli kitaplarda çocuğunuzun henüz bilmediği eşyaların resimleri bulunur. Bu resimlere bakarak ve adlarını söyleyerek çocuğunuz birçok yeni kelime öğrenir. Böylece çocuğun dünyası git gide genişler ve çevresindeki dünyayı zaman ilerledikçe daha iyi kavramaya başlar. Birçok şey içeren resimler ve olayların canlandırıldığı resimler içeren kitaplar artık çocuğun hoşuna gitmeye başlar. Kısa öyküler içeren kitaplar önce alışagelmış günlük konular hakkında olur: oyuncaklar, misafirlğe gitmek, kedi gibi. Daha sonra ise her gün görmedikleri konular üzerine olur; bir kutup ayısı, deniz veya tuhaf bir canavar gibi.

0

1

2

3

4

5

6

Çocuğunuz 3 ilâ 4 yaşında

Bana kitap okuyacak mısınız?

(Ga je me voorlezen?)

Ayşe, yorgun. İlk olarak katıldığı çocuk oyun yuvasından eve yeni geldi. Daha oynayamayacak kadar yorgun. "Anne, bana kitap okuyacak mısınız?" Koltukta annesinin yanında oturmak. Şimdi en çok istediği şey bu.

Berberce koltukta bir kitabı incelemek veya yatmadan önce bir hikâye dinlemek; bunlar küçük çocukların hoşlandığı şeyler. Size yakın veya kucağınızda oturmaktan zevk alırlar. Böylece kitap okumak her ikiniz için de huzurlu bir an olacaktır. Ama sadece bununla kalmıyor. Çocuğunuz kitapların zevk verdiği de keşfeder. Kitaplarla pek çok şey yaşanabileceğini de. Kitapların, sanki kendisi de içindeymiş gibi maceralar yaşattığını. Başka bir dünyaya götürdüklerini. Çocuğunuz, bir kitabı diğerinden güzel bulduğunu fark edecektir. Böylece çocuğunuz kendi kendine kitap seçmeyi öğrenebilir. Çocuğunuz kitap okunmasından ve kitaplardan zevk aldığı anda, ileride de kendisi kitap okuyabilmek isteyecektir. Çünkü kitaplardan hoşlanmak, okumaktan da hoşlanmak demektir.

Çocuğunuz 3 ilâ 4 yaşında

Yüksek sesle okumak

(Voorlezen)

Yüksek sesle okumak için öneriler

'Aaa, köpek yaramaz. Öf, kaka yapmış. Hav hav hav' diye bas bas bağırır Fatoş. Bu sırada hikâyeyi tamamen kafasında canlandırdığı için, kitaba vurur. Ama biraz sonra ilgisi dağılır. Televizyon seyreder. Çizgi film başlamıştır.

Yüksek sesle okumak, bunu nasıl yaparsınız? Başlamadan önce tamamen sakın mi olmalı? Hikâyeyi tam yazılı olduğu gibi mi okumalısınız? Çocuk hikâyeyi hep bölüp konuşursa, hala takip edebiliyor mu? Bir küçük çocuğun ilgisini nasıl tutabilirsiniz? Çocuğunuzun hikâyeyi anlayıp anlamadığını nasıl bilirsiniz?

Yüksek sesle okumadan önce ne yapabilirsiniz?

- Kitabı önce kendiniz inceleyin. Resimlere bakın. Metin zor mu? Bu durumda belki başka sözcükler kullanabilir ya da sadece resimlerde görülenleri anlatabilirsiniz.
- Rahatça oturun. Çocuğunuz kucağınıza alın ya da yanı başınıza oturtun.
- İkinizin de resimleri iyi görebilmesini sağlayın.
- Okumanız için, sakın bir an seçin. Biraz zaman ayırın. Açık olan televizyon veya çevrenizde oynayan diğer çocuklar dikkatinizi fazla dağıtabilir.
- Çocuğunuz kitabı bir ara kendisi de tutsun ve sayfaları çevirsin.
- Çocuğunuz, kardeşi yanınızda olmadan bir kere sadece kendisi için okumasından da hoşlanır.

Yüksek sesle nasıl okuyacaksınız?

- Başlamadan önce, beraberce ilk olarak kitaba bir bakabilirsiniz. Kapaktaki resimde neler var? Hikâye ne hakkında olacak acaba?
- Kitaptan ne beklediğinizi söyleyebilirsiniz. Kitap heyecan verici, hoş ya da eğlendirici olacaktır.
- Belki de kitap, çocuğunuzun da yaşadığı bir olay hakkındadır. Çocuğunuza bir kere daha bunu hatırlatabilirsiniz.
- Küçük çocuklar, sırf hikâye dinlemekte çok zorluk çekerler. Birlikte resimlere bakmak, bir şeyler göstermek, bunların hakkında konuşmak çok daha iyi olur.
- Çocuğunuz çok soru sorar. Bunlara mümkün olduğunca çok yanıt vermeye çalışın. Çocuğunuz böylece çok yeni sözcük ve cümleler öğrenir.
- Okunurken küçük çocuklar, bir çok saptamada bulunur. Bunun üstüne gidin. Hikâyeyi bir ara bölmeniz önemli değil. Çocuğunuz böylece iyi bir şekilde ilgili kalır.
- Konuştuğumuz dilin birçok kuralı var. 3-4 yaşındayken çocuklar, bu kuralların bir çoğunu kullanmayı öğrenir. Çocuklar ara sıra düzgün konuşmayabilir. Çocuğunuza yanlış bir şey dediğini söylemeden, cümleleri doğru bir şekilde tekrarlamaya çalışın.
- Çocuğunuzun size ne anlatmak istediğini anlamıyor musunuz? Bazen bir şeyler çıkarmak gerçekten imkansız. Çocuğunuza soru sorarak, belki ne demek istediğini yine de öğrenebilirsiniz. Böylece çocuğunuz ne anlatmak istediğinin önemli olduğunu fark eder.
- Çocuğunuz, size tanık olmadığınız olayları da anlatsın. Örneği çocuk oyun yuvasındayken veya arkadaşındayken yaşadıklarını. Çocuğunuzun her şeyi açıklayabilmesi için size, tanık olduğunuz durumdakinden çok şey anlatması gerekir.
- Çocuğunuzun anlattıklarını olumlu karşılayın.
- Bir kitabın metnini anlaşılır şekilde okuyun. Çeşitli ses tonları kullanmaya veya hikâyeye uygun belirli sesler çıkarmaya da çalışın.
- Küçük çocuklara yönelik kitaplar, günlük şeyler hakkında olabilir.

Çocuğunuza kendi uğraşlarınızı anlatabilirsiniz. Neler yaptığınızı ve nedenini. Bunu yaparken hangi malzemeleri kullandığınızı.

- Çocuğunuzun kendisinin yaşamış olduğu bir şeye kitapta rastlanıyor mu? Bunun hakkında bir daha konuşun. Böylece çocuğunuzun kendi dünyasının bir rol oynamasını sağlarsınız.
- Bu arada, kendiniz de çocuğunuza bir soru sorun. Ama soruyu o kadar zor sormayın. "Ördek yüzecek mi ve anne ördek yanında kalacak mı?" gibi iki şeyi aynı anda sormayın.
- Çocuğunuz bir hikâyeyle ilgilendiğinde, hikâyenin devamının nasıl olacağını bilip bilmediğini okurken ona bir ara sorabilirsiniz. Hikâyenin gidişatı hakkında böylece düşünmeyi öğrenir. Çocuğunuz bir hikâyenin nasıl oluştuğunu gittikçe daha iyi anlar.
- Kitap, kendi yaşantınız veya çocuğunuzunki hakkında değil. Hikâye başkalarının yaşadığı olaylar hakkındadır. Bir hayvan veya başka çocukların yaşantılarını gösteriyor. Başkalarının düşündüklerini ve yaptıklarını. Küçük çocuklar için kimi zaman bu zor olur. Hikâye kahramanının yaptıkları ve yapmadıklarını canlandırabilmesi gerekir. Soru sorarak, çocuğunuzun hikâyeyi anlayıp anlamadığını çıkarabilirsiniz. Çoğunlukla iyi sorular Ne? Neden? Nerede? veya Nasıl? sözcükleriyle başlar.
 - Maymun olsaydın, ne yapardın?
 - Şu ağacın arkasında ne saklı acaba?
 - Çocuk şimdi neden böyle ağlıyor?
 - Fare şimdi neden deliğine dönüyor?
 - O büyük ayı nereye gitti acaba?
 - Şimdi ördekler nerede kaldılar?
 - Nasıl bitecek bu?
 - Tek başına ormanın içinde olsaydın kendini nasıl hissederdin?
- Çocuğunuz artık kitapla ilgilenmediğinde, okumayı bırakmanız daha iyi olur. Sonra bir daha deneyin.

Çocuğunuz 3 ila 4 yaşında

Oyun ve keşfetme kitapçıkları için öneriler

(*Tips bij de Speelontdekboeken*)

Hamide bütün gün oyun ve keşfetme kitapçığıyla dolaşiyor.

Kitap onun ve bundan gurur duyuyor.

Sadece büyükannesi geldiğinde kitap açılıyor.

Hamide bildiği şekilde büyükannesine okuyor.

Oyun ve keşfetme kitapçığıyla birlikte neler yapabilirsiniz?

- Alıştırma sayfaları yapılırken, çocuğunuzun biraz yardıma ihtiyacı olur. Mümkün olduğunca çok, kendi kendine yapsın. Daha az özenli olsa bile.
- Oyun ve keşfetme kitapçığı, size bir defa daha oyun yuvasında okunan kitap hakkında konuşmanız için fırsat verir. Veya kitabı evde bir daha okumanız için.
- Oyun ve keşfetme kitapçıklarının içindeki şarkıları değişik durumlarda söyleyebilirsiniz: Beraber otomobilde oturduğunuzda, bulaşık yıkarken veya duş yaparken.
- Küçük çocuklar sesle yapılan birçok oyuna bayılır. Komik sesli veya tekerlemeli sözler onlara çok keyif verir. Küçük çocukların kendileri de böyle sözleri akıllarına getirebilir.
- Eski zamanlara ait tekerlemeler ve kısa şiirlerde bu ses oyunlarına çok rastlanılır: iene miene mutte (portakalı soydum ...) veya oze wieze woze. Birkaç tane daha biliyor musunuz? Çocuğunuz da bir dinlesin.
- Çocuğunuz kitaptaki şeyleri kendi dünyasında görüp tanımaktan hoşlanır. Kitaptaki çamaşır makinesi, evinizdeki çamaşır makinesine benziyor. Kitaptaki diz üstündeki plaster, evinizdeki plastere benziyor. Çocuğunuzun bildiği dünyayı ve kendi yaşadıklarını, kitap dünyasıyla bağdaştırabilirsiniz.

Oyun ve keşfetme kitapçığıyla çocuğunuz neler yapabilir?

- Oyun ve keşfetme kitapları çocuğunuzundur. Çocuğunuz istediği kadar çok içine baksın, kendi kendine kitabı elinde tutsun ve sayfalarını çevirsin.
- Rollerini bir değiştirin. Bugün siz dinleyin ve çocuğunuz oyun ve keşfetme kitapçığından size okusun.
- Oyuncak bebeği de bir hikâye dinlemek ister. Çocuğunuz 'kendi eserinden' okusun.
- Çocuğunuz oyun ve keşfetme kitapçığına nelerin koyulabileceğini düşünsün. Aldığı bir kart, marketten bir fiş, doğum günü hediyesinin paket kağıdı.

0

1

2

3

4

5

6

Oyun ve keşfetme kitapçıkları ile deneyimlerim

Çocuğunuz 3 ilâ 4 yaşında

Logeerbeer için öneriler

(Tips bij de Logeerbeer)

Logeerbeer aynı zamanda küçük bir çanta ve kumaştan bir kitap. Çantanın fermuarını açtığınızda sol tarafında, içinde küçük bir ayının bulunduğu bir yatak göreceksiniz. Yatağın yanında, içinde yedi tane minicik kumaş kitapçığın bulunduğu bir çanta duruyor. Sağ sayfasında ise neredeyse boş bir kitaplık duruyor.

Eve götürmeniz için size Logeerbeer ve bir resimli kitap verildikten sonra, her gün çocuğunuza (ve ayıya) kitap okuyabilirsiniz. Resimli kitabı okuduktan sonra, yatağın yanındaki çantadan bir tane kumaştan kitapçık çıkarabilirsiniz. Bu kitapçığı kitaplığa yerleştirin. Bir hafta boyunca kitap okuduktan sonra, kitaplık dolmuş olacak.

Logeerbeer için şarkılar

Çocuğa kitap okumadan önce Logeerbeer için bir şarkı söylenebilir: *Lieve beer, kom maar hoor, want mijn mama* leest ons voor. Een boekje voor mij, een boekje voor jou Mamma* toe, begin je gauw?* (Sevgili ayı, hadi gel, çünkü annem* bize kitap okuyor. Bir kitap bana, bir kitap sana, anne*, hadi hemen başlar mısın?)

(* mamma (anne) yerine, Pappa (baba), oma (büyükanne) opa (büyükbaba), juffrouw (öğretmen) veya sınıftaki çocuklardan birinin adı söylenebilir.)

Logeerbeer'i iade etmeden önce söylenecek şarkı:

O, o, o, wat was het fijn om bij thuis te zijn.*

Elke avond een verhaal

Kijk daar zijn ze allemaal.

(Oh, oh, oh,*(n)in evinde olmak ne hoştu.

Bir hikâye her akşamBak bütün hepsi yerinde.)

(* çocuğun adı)

Çocuğunuz 3 ilâ 4 yaşında

Bilinmesi yararlı olan konular

(Fijn om te weten)

Kitap seçmek için öneriler

Dilay bir kitapçık seçti. Hikâye küçük bir köpek hakkında. Anne Dilay'ın bunu çok sevdiğini biliyor. Anne kendi kendine ara sayfaları çevirerek inceliyor ama hikâyenin çok uzun olduğunu fark ediyor. Bunu yüksek sesle okumayı başaracak mı acaba? Yoksa Dilay küçük köpekler hakkında başka bir kitap mı seçsin?

Hoş ve de çocuğunuza uygun olan iyi bir resimli kitap seçmek, kolay değil. Nelere dikkat etmelisiniz? Çocuğunuz seçimi kendisi yapsın mı yoksa yapmasın mı? Eşyaları gösterecek bir kitap mı yoksa hikâyeli bir kitap mı olsun?

Kitabı seçen kim?

- Bazen küçük çocuklar kitap seçmekte hala zorluk çeker. Biraz yardıma ihtiyaç duyabilirler. O zaman beraberce bir kitap seçmeniz en iyisi.
- Çok sayıda kitap arasından bir seçim yapmakta henüz pek başarılı değildir. Önce siz iki üç kitabı ayırın, çocuğunuz bu kitaplardan bir seçim yapabilsin. Böylece seçmek daha kolaylaşacak.
- Çocuğunuzun önce kitabın içine bakmasını teşvik edin. Böylece seçim yapmak daha kolay olacaktır. Çocuğunuz böylece az da olsa kitabın ne hakkında olacağını bilir.
- Çocuğunuz gerçekten seçim yaptığında, bu kitabı eve götürsün. Çocuğunuzun kendi seçimi çok önemli.
- Bir de kendinizin hoş bulduğu bir kitap seçin. Çocuğunuz bunu kitap okuduğunuz sırada fark edecektir.

Hangi kitabı seçiyorsunuz?

- Resimli kitaptaki resimler çocuğunuz için açık ve kolay tanınabilir olmalı. "Kitap ne hakkında?" Çocuğunuzun ilgi duyacağını düşündüğünüz bir konu seçin.
- Bir kitap seçerken, yazısının fazla zor ve uzun olmamasına dikkat etmelisiniz. Hikâyeli kitapları ayrıca resimlerine bakmak ve bunları tanımlamak için kullanabilirsiniz. Hikâyesi kötü biten bir kitap seçmeyin. Küçük çocuklar için bir hikâye iyi bitmeli. Bu onlara güven verir.
- Kütüphanedeyken seçim listeleri isteyin. İçinde çeşitli kitap adları geçer. Çoğunlukla konuya göre ayrılarak: pelüş oyuncakları, altına kaçırmamak ve arkadaşlar gibi.
- Çocuğunuz bir kitaptan çok mu hoşlandı? Belki bu başka bir çocuk için de iyi bir kitap. Bu kitabı başka anne babalara da önerin.
- Belki kütüphane görevlisi veya kütüphanede gönüllü olarak çalışan anne de çocuğunuz için iyi bir kitap biliyor.
- Çocuğunuz hep aynı kitabı mı seçiyor? Kitabı tekrar okumaktan çekinmeyin. Çocuğunuzun, hikâye içinden daha yeni şeyleri keşfetmesi veya hala hikâyeyi azmetmekle uğraşıyor olması mümkün. Bir hikayeyi daha sık duymak çocuğunuzun bir şeyi tekrar görüp tanımasını sağlar. Hikâye bildik bir şey olur.
- Çok çocuk kafiye ve tekerlemeleri sever. Kitap ödünç alma bölümünden, kafiye ve tekerlemeli kitaplar da alabilirsiniz. Çocuklar bunları kendiliğinden pek kolay seçmez. Yine de böyle bir kitapla çocuğunuza büyük bir zevk verirsiniz. Belki kendiniz de hala bazı tekerlemeleri hatırlıyorsunuzdur. Çocuk tekerlemeleri içeren cd ve kasetler de var. Bunlar tekerlemeleri hatırlamak veya öğrenmekte size yardımcı olabilir.

Kitapların canlandırılması için öneriler

Tuncay dışarıda oyuncak traktörünü sürüyor. Arkasına doğru bakıyor. Römorkör hala takılıymış. Kendisi çiftçi ve ineklere gitmesi gerekiyor. Neredeyse yemek için zamanı yok. Anne, Tuncay'ın çiftlikle ilgili her şeyle haşır neşir olduğunu biliyor. Bazen, kulağına bildik gibi gelen şeyler söylediğini duyuyor. Tuncay'ın Op de boederij (Çiftlik) adlı kitabı var. Bu kitapta geçen hikâye Tuncay'in oyununda tekrar ortaya çıkıyor.

Kitap okunurken, küçük çocuklar kendilerini tamamen hikâyeye kaptırabiliyor. Sanki gerçekten oluyormuş gibi, hikâye kahramanlarının hislerini paylaşıyorlar. Kitap okunduktan sonra da hikaye kolay kolay silinmiyor. Çocuklar uzun süre bununla meşgul olabiliyorlar. Böylece kitap okumanın zevki bu şekilde devam ediyor.

Hislere yaklaşım

- Yüksek sesle okumak siz ve çocuğunuzun ortak uğraşısıdır. Hoş bir şekilde beraber yatak üstünde veya koltukta otururken. Çocuğunuz, size yakın bulunduğu için kendini güven içinde hisseder. Çocuğunuz kızgın, üzgün veya mutlu olur, ama bunu nasıl ifade edeceğini her zaman bilemez. Resimli kitaplarda kızgın, üzgün veya mutlu olan çocuklar da vardır. Çocuğunuz bu hisleri tanıyabilir ve bunlar için kullandığımız sözcükleri de artık duyar.
- Çocuğunuzla birlikte bir hikâye hakkında konuştuğunuzda çocuğunuz, çeşitli şeyler hakkındaki görüşlerinizin nasıl olduğu, neye izin verip vermediğinizi, neyi güzel veya sıkıcı bulduğunuzu da duyar.
- Hikâye kahramanlarının hisleri hakkında konuşmak, sizin çocuğunuzun hissettikleri hakkında konuşmak için iyi bir kapı açar. "Sen de bazen kızıyor musun?", "Tavşanımız öldüğünde, biz de üzüldük.", vs.
- Belirli bir hissin odak konu olduğu birçok resimli kitap var. Çocuğunuzun faydalanabileceğini düşündüğünüzde böyle bir resimli kitabı çocuğunuza okuyabilirsiniz.

Yaşamak ve benimsemek

- Küçük çocuklar bütün gün hareket eder ve hareket etmekten çok zevk alır. Birçok resimli kitap, çocuğunuza hareket etmesi için bir hayli fırsat verir: Kitap okunurken el hareketleri yaparak veya hayvanları taklit ederek, okuduktan sonra kitapta olup bitenleri yeniden oynayarak.
- Hikâye yaşamayı 'Hmm, şu çiçek ne güzel kokuyor' veya 'Treni duyuyor musun? Çuf, çuf, çuf' gibi sözlerle teşvik edebilirsiniz.
- Daha sık hikâye okunduğunda çocuğunuz bunu gittikçe daha iyi anlayabilir ve hikâyenin canlandırılması daha kolay olur.
- Kitap okuduktan sonra kitap hakkında konuşmaya biraz devam edin. Kitabı nasıl buldunuz? Çocuğunuz nasıl buldu? Hikâye komik mi, heyecan verici miydi?
- Çocuğunuza, bir daha aynı hikayeyi duymak isteyip istemediğini sorun.
- Okuduktan sonra çoğu zaman kitapla bir süre daha uğraşabilirsiniz. Belki de çocuğunuz kitap hakkında oynamak veya resim yapmak ister.
- Birlikte bir şeyler kesip yapıştırmak bütün küçük çocukların hoşuna gider. Kitaplar, kesip yapıştırmak için birçok fikri aklınıza getirebilir.
- Çocuğunuz bir kitapta kendi çevrenizde de görülebilecek bir şeyi keşfediyor mu? O zaman beraber bir gezinti yapın: çocuklara yönelik bir çiftlik (Kinderboerderij), hayvanat bahçesi, pastane veya ormana.

İyi bir örnek iyi izlenmesini sağlar

Evdeyken çeşitli, yazılı dil biçimlerini kullanırsınız; dergi okursunuz, postaları incellersiniz veya Altın Rehber'de telefon numarası ararsınız. Küçük çocuklar bu işlerin çoğuna katılabilirler. Bu şekilde yazılı dilin önemli olduğunu ve bir anlamı olduğunu öğrenirler. İşte birkaç fikir:

- Büyük annenin doğum günü mü var? Çocuğunuzun kendisi kartpostala adını yazmaya çalışsın. Bunun sonrasında siz büyükannenin adresini yazın ve birlikte kartı posta kutusuna atın.
- Küçük çocuklar size yardım etmekten hoşlanır. Sofra hazırlarken zaten iyi bir yardımcıdır. Bunu yaparken sofraya gelen şeyler hakkında konuşup,

kutu veya kavanozların içinde neler bulunduğunun dışından görülebildiğine çocuğunuzun dikkatini çekebilirsiniz.

- Doğum günü veya Sinterklaas akşamı için istek listesi bu arada hazır mı? Oyuncak mağazasının reklam broşürü bu konuda yardımcı olabilir. Birlikte broşürleri inceleyin. "Sen neyi güzel buluyorsun?", "Neyi isteyeceksin?" Çocuğunuzun kendisi resimleri makasla kesip, yapıştırın.
- Alışveriş yapmanız gerektiğinde çocuğunuz da bir alışveriş listesi yapsın. Bu kesilen resimler veya küçük çizgilerle yapılır.
- Okumaktan hoşlanıyor musunuz? Çocuğunuza belirli bir kitaptan neden hoşlandığınızı anlatın veya okuduğunuz dergiden bir resim gösterin.

Video veya cd-rom olarak kitaplar

Bazı resimli kitapların video filmleri yapıldı. Bunlar televizyon yayınında seyredilebilir ve çocuğunuz kitabı daha önce gördüğü için tanıdığına bu hoşuna gider. Bazen kitaptaki sayfaların tam aynısını tekrar görürsünüz, bazen de kitap örnek alınarak 'gerçek' bir film yapılır. Hep birlikte filmi seyrederin. Bu hoş bir hava yaratır ve birlikte filme tepki verebilirsiniz. Hikâye bittikten sonra konuşun ve kitabı bir daha elinize alın. Zira film temposu yüksektir. Çocuğunuz resimlerdeki her şeyi rahatlıkla bir daha incelemeyi hoş bulacaktır. Belki de kendisi hikâyeye ilişkin bir şeyler anlatacakVideo kasetleri kitapçı, oyuncak mağazası veya büyük alışveriş mağazasından satın alınabiliyor. Kütüphaneden de video filmleri kiralanıyor veya ödünç alınıyor. Önce kaseti ödünç alıp filmin çocuğunuzun hoşuna gidip gitmediğini inceleyebilirsiniz.Şunları göz önünde bulundurun:

- Kendinizin yüksek sesle okumasının önemli olduğunu. Çocuğunuz ağzınızdan hikâyeye dinlemeyi sever.
- Filmin kitabın yerini alamayacağını. Beraberce okumak hoş ve sıcak bir hava yaratır. Çocuğunuz tek başına televizyon seyrederken bunu kaçıracaktır.
- Birlikte seyretmenin her şeyin fazla heyecan verici veya korkutucu olduğu durumda destek verici olduğunu!

- Küçük bir çocuğun hiçbir şey anlamadan dolu ilgiyle hareket eden görüntülere baktığını. Ona her şeyi izlettirmemeye çalışın. Yaş ve ilgilerine uygun bir film bulun. Çoğu zaman kutusunun üstünde yaş grubu belirtilir.
- Tam kitap okumakta olduğu gibi, çocuğunuzun hep yeniden aynı görüntüleri seyretmekten hoşlandığını. Filmi bir daha gördüğünde, bilgileri daha iyi kavrayabilir.

Ünlü kitap kahramanları olan cd-rom oyunları da var: örneğin Nijntje veya Muis (Farecik). Bunlar yaklaşık üç yaşından büyük çocuklar içindir. Bu çocuklar kitap kahramanlarını tekrar görüp tanımayı hoş bulurlar. Bilgisayar oyunu satın almadan önce, kütüphaneden küçük çocuklar için cd-romların ödünç alınıp alınamadığı veya kiralanıp kiralanamadığını öğrenebilirsiniz. Önce oyunun çocuğunuza uygun olup olmadığına bakabilirsiniz. Şunları göz önünde bulundurun:

- Çocuğunuzun fazla uzun bir süre bilgisayar önünde oturmamasını. Aşağı yukarı beş dakikalık bir süre başlangıç olarak yeterince uzun.
- Çocuğunuzu tercihen tek başına bilgisayar oyunuyla oynatmamanızı. Bilgisayar bir dadı değildir
- Çocuğunuzun 'fare' açısından belki biraz yardıma ihtiyaç duyduğunu.
- Bilgisayar sayesinde de çocuğunuzun dünyasının büyüdüğünü.

Televizyon ve radyodaki küçük çocuk programları

Televizyon ve radyoda 3-6 yaş arasında çocuklar için özel programlar var. Birkaçını tanıyorsunuzdur: Örneğin Teletubbies (Teletubiler) veya (biraz daha büyükler için) Sesamstraat (Susam Sokağı). KRO tarafından yayınlanan Kindertijd (Çocuk saati) de en küçük çocuklar için bir programdır. Bu programda, hepsinin seyredilmesi tabii ki gerekli olmayan, yaklaşık beş dakikalık kısa programlar yayınlanıyor. Küçük çocuk ilgisini çekeni seçebilir ve istediği anda seyretmeyi bırakabilir. Radyoda her gün Pyjamapret (Pijama keyfi) programı var (Radio 5).

Programları tercihen çocuğunuzla birlikte seyredin ve dinleyin. Çocuğunuzun

0

1

2

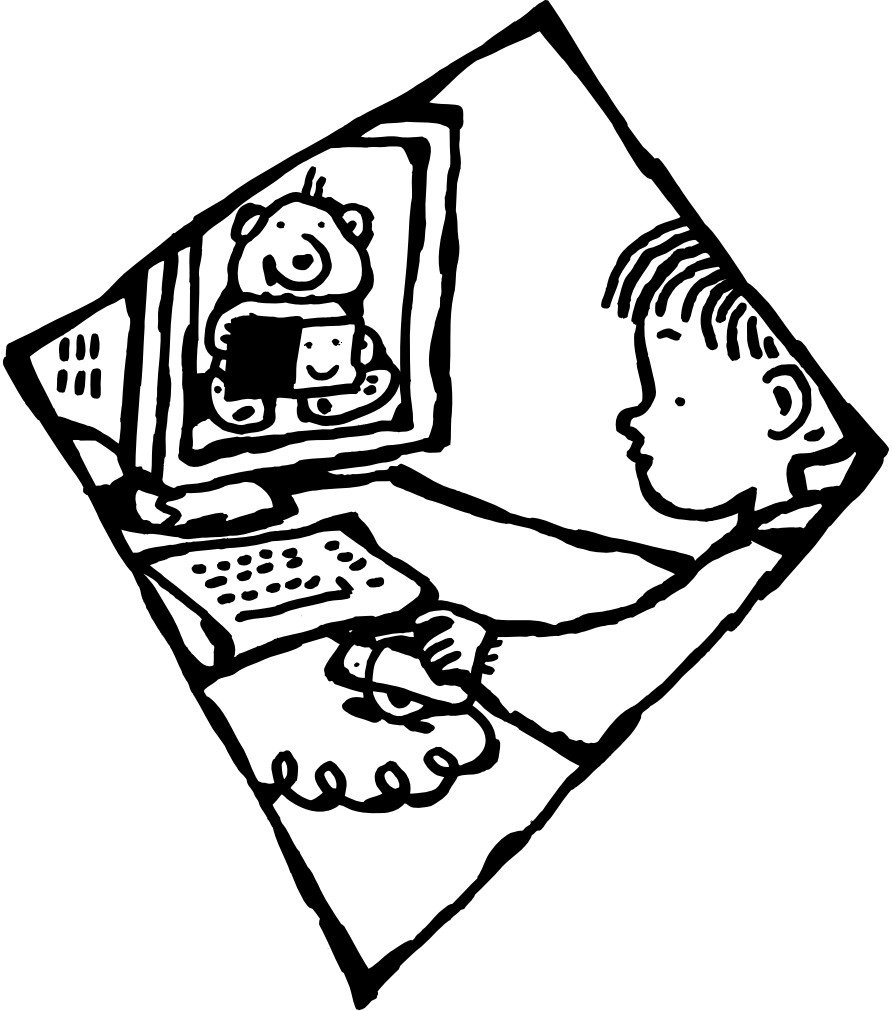
3

4

5

6

anlamadıklarını açıklayabilirsiniz ve çocuğun gördüğü veya duyduğu şeyleri bir daha birlikte görüşebilirsiniz.

0

1

2

3

4

5

6

Deneyimlerim

